Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 160 – 162: Dhulma Ya Mayahudi

Irabu

Neno, **wenye kusimamisha Swala** ni yambwa (*maf'ul*) na kiima (*fail*) yuko kwenye kitendo kililichokadiriwa kuwa ni: Ninakusudia au ninasifu wenye kusimamisha Swala.

Lakini kuna msemaji aliyesema kuwa hili ni kosa la waandishi: Na akajibiwa kuwa Maimamu, wasomaji na maulama hawakubali hata kukosea umma wa Muhammad (saw) katika yasiyokuwa maandishi ya Qur'an sem- buse, kwenye maandishi yake! Swali hili limekuja kuwa kwa nini neno *Muqimin* limenasibishwa kwenye kusifiwa, lakini mengine yanayoungana nalo haya kunasibishwa?

Tunajibu: Huenda hilo ni kwa ajili ya kudhihirisha kima cha Swala na utukufu wake, na kwamba hiyo Swala ni nguzo ya dini na imani, ikikubaliwa hukubaliwa mengine na ikirudishwa hurudishwa mengine.

Maana

Basi kwa dhuluma za ambao ni Mayahudi tuliwaharamishia vitu vizuri walivyohalalishiwa, na kwa sababu ya kuzuilia kwao wengi na njia ya Mwenyezi Mungu.

Bado maneno yanaendelea juu ya Mayahudi na uovu wao. Mwenyezi Mungu (SWT) katika Aya zilizotangulia ametaja ufedhuli wao wa kutaka kumuona Mwenyezi Mungu waziwazi, kumwabudu ndama, kukiuka miko ya Jumamosi, kuvunja ahadi na kuzikufuru ishara za Mwenyezi Mungu. Vilevile kuwaua kwao mitume, kusema, nyoyo zetu zimefumbwa, kumzu- lia Maryam na kujigamba kwao kumuua Masihi.

Na hapa ametaja kuwazuilia kwao watu na njia ya Mwenyezi Mungu na kula riba na rushwa; na kwamba yeye Mwenyezi Mungu kwa sababu ya uovu huu na fedheha hii, amewaharamisha katika duniya baadhi ya vitu vizuri vilivyokuwa halali kwao na kwa wengineo.

Na kuchukua kwao riba nao wamekatazwa.

Hayo yanaungana na 'basi kwa dhuluma.' Inasemekana kuwa Mayahudi ndio wa kwanza kuanzisha riba na kuihalalisha. Tumezungumzia hayo kwa ufafanuzi katika kufasiri Aya (2:275).

Na kula kwao mali za watu kwa batili; kama vile rushwa na njia nyinginezo za haramu. Mwenyezi Mungu amewasifu kuwa wao ni "Wasikiao sana uwongo, walao sana haramu." (5:42.)

Ama vizuri alivyowaharamishia ni vile alivyoviashiria Mwenyezi Mungu kwa kusema kwake:

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفُرٍ ۖ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ۚ ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ ۖ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ {146}

***"Na kwa wale walio Mayahudi tuliharimisha kila* (*mnyama*) *mwenye kucha. Na katika ng'ombe na kondoo na mbuzi tukawaharimishia shahamu yao isipokuwa ile iliyobeba migongo yao au matumbo au ile iliyogandamana na mifupa. Tuliwalipa hivyo kwa sababu ya uasi wao. Na hakika sisi ndio wa kweli."* (*6:146*).**

Tukilinganisha sera za Mayahudi wa tangu zamani, hasa katika zama za Musa, Isa na Muhammad na njia zao wanazotumia leo, hatuwezi kupata tofauti yoyote baina ya Mayahudi wa jana na wa leo, ikiwa ni pamoja na upotevu, ufisadi, uadui kwa ubinadamu na heshima yake na kuacha kun– yenyekea mpaka wanyanyuliwe jabali vichwani mwao.

Hakuna jambo linalofahamishwa na hayo zaidi ya kuwa shari ni tabia ya asili katika uyahudi na ni umbile lisiloepukana nao; kadiri zama zigeukavyo na hali ziendeleavyo, sawa na nge asivyoweza kuacha kuuma na nyoka kudunga sumu yake.

Ikiwa kila mtu ana mwelekeo wa heri na shari, basi tabia ya Mayahudi inahusika na shari tu. Ikiwa utampata katika wao anayeijua haki na kuitumia basi hilo ni nadra sana, na nadra haivunji desturi bali ndio inaiimarisha. Amewavua Mwenyezi Mungu (swt) hawa wachache kwa kauli yake.

Lakini waliobobea katika elimu miongoni mwao na waumini, wanaamini uliyoteremshiwa na yaliyoteremshwa kabla yako.

Wenye kubobea katika elimu ni wale maulama wanaoitumia elimu yao, sio wale wanaoyajua yaliyoandikwa vitabuni tu, na wahakiki wanaozama katika utafiti wao na nadharia zao tu. Maana haya tumeyatoa katika kauli ya Amirul–muminin Ali (as): "Elimu hukua kwa vitendo, vinginevyo itamuhama."

Unaweza kuuliza kuwa Mwenyezi Mungu (swt) ameunganisha waumini na wenye kubobea katika elimu na akaeleza kuwa wao kwa pamoja wanaamini Qur'an, Taurat na Injil. Na maelezo hayo yatafaa ikiwa ni kwa Mayahudi, wala hayafai kwa wanaomwamini Muhammad (saw), kwa sababu maana yake yatakuwa

ni waumini wanaamini, sawa na kusema waliosimama wamesimama na waliolala wamelala; na Qur'an imetakata na mifano hii. Sasa je, kuna tafsiri gani?

Jibu: Swali hili au mushkeli huu utakuwepo ikiwa tutafasiri waumini kuwa ni waumini katika sahaba wa Mtume na sio katika watu wa Kitabu; kama alivyofanya mwenye *Majmaul–bayan* na wala asizuiwe na Arrazi na mwenye *Al–Manar* na wafasiri wengi. Ama tukifasiri waumini kuwa ni Mayahudi wanaowafuata wenye kubobea katika elimu miongoni mwao, basi swali hili halitakuwepo. Kwani maana yatakuwa ni wenye kubobea katika elimu miongoni mwa Mayahudi na wenye kuchukua kauli zao kati– ka watu wa mila zao, wanaamini Qur'an, Taurat na Injil. Wao wanaamini kwa dalili na hawa wanaamini kwa kufuata. Sisi tunapondokea kwenye tafsiri hii kuliko ya kwanza.

Na wenye kusimamisha Swala.

Maneno yamekuwa mengi kuhusu kunasibishwa (kusema *Muqimini* na sio *Muqimun*); mpaka ikapokewa kutoka kwa Athman na Aisha kuwa neno hili limekosewa, lakini Razi amebatilisha haya kwa kusema "Msahafu umenukuliwa kwa *Mutawatir* kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu (SWT) itawezekana vipi kuthibiti kosa?"

Ilivyo sawa ni kwamba neno hili limenasibishwa na sifa; yaani ninawasifu wanaosimamisha Swala, kwa lengo la kuonyesha fadhila ya Swala na thamani yake; kama tulivyoeleza katika kifungu cha Irabu.

Na wenye kutoa zaka, ni habari ya *Mubtada* (kianzio) kilichokadiriwa; yaani na hao ni wenye kutoa Zaka. Kwa maana ya kuwa wenye kuswali ambao wanastahiki sifa ni wale wanaoikutanisha Swala na kutoa Zaka.

Na wenye kumwamini Mwenyezi Mungu na siku ya mwisho.

Inaungana na wenye kutoa Zaka. Ama malipo ya wote ameyaashiria Mwenyezi Mungu kwa kusema:

Hao tutawapa ujira mkubwa.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ ۚ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا {163}

Hakika sisi tumekuletea wahyi kama tulivyompelekea wahyi Nuh na Manabii baada yake. Na tukampelekea Wahyi Ibrahim na Ismail na Is–haq na Yaqub na wajukuu na Isa na Ayyub na Yunus na Harun na Suleiman; na Daud tukampa Zaburi.

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ۚ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا {164}

Na mitume tuliokusimulia kabla na mitume ambao hatukukusimulia. Na Mwenyezi Mungu akanena na Musa maneno.

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا {165}

(***Ni***) ***Mitume wabashiri, waonyaji, ili watu wasiwe na hoja juu ya Mwenyezi Mungu baada ya mitume; na Mwenyezi Mungu ni mwenye nguvu mwenye hekima.***

لَٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ ۖ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا {166}

Lakini Mwenyezi Mungu anayashuhudia aliyokuteremshia. Ameyateremsha kwa elimu yake na Malaika(pia) wanashuhudia; na Mwenyezi Mungu anatosha kuwa shahidi.

Source URL:
https://www.al-islam.org/sw/al-kashif-juzuu-ya-sita/aya-160-%E2%80%93-162-dhulma-ya-mayahudi